

2. článok

VERÍM V JEŽIŠA KRISTA, JEDNORODENÉHO SYNA BOŽIEHO, NÁŠHO PÁNA

Teraz môžeme prejsť na JK, ktorý nás z tohto zlého postavenia vyslobodil.

Dobrá Zvest': Boh poslal svojho Syna *79**

„Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna, narodeného zo ženy, narodeného pod zákonom, aby vykúpil tých, čo boli pod zákonom a aby sme dostali adoptívne synovstvo“ (Gal 4,4-5).

1. Ježiš *81**

Ježiš v hebrejčine znamená: „Boh dáva spásu“. Už pri Zvestovaní mu anjel dáva ako vlastné meno meno Ježiš, ktoré vyjadruje zároveň Jeho totožnosť aj poslanie = On vyslobodí ľud z hriechov.

„Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kraľovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Ježišovo meno je stredom kresťanskej modlitby. Všetky liturgické modlitby sa končia formulou „skrze nášho Pána, Ježiša Krista“.

2. Kristus (Christos) *82**

Kristus pochádza z gréckeho prekladu hebrejského výrazu „Mesiáš“, čo znamená „pomazaný“. Stáva sa vlastným menom Ježiša len preto, že dokonale splnil Božie poslanie, ktoré toto slovo znamená. V skutočnosti boli v Izraeli pomazaní v Božom mene tí, čo Mu boli zasvätení poslaním, ktoré pochádzalo od Neho. Taký je prípad kráľov, kňazov, a v zriedkavých prípadoch aj prorokov. To mal byť jedinečným spôsobom aj prípad Mesiáša, ktorého Boh pošle, aby navždy založil Jeho Kráľovstvo. Ježiš splnil mesiášske nádeje Izraela vo svojej trojnásobnej funkcii kňaza, proroka a kráľa. (krst dieťaťa). Od mena Kristus sme dostali pomenovanie „kresťania“.

3. Jediný Boží Syn *83**

Peter vyznáva Ježiša ako „Krista, Syna živého Boha“ (Mt 16,16), a JK mu slávnostne odpovie: „Toto ti nezjavilo telo a krv, ale môj Otec, ktorý je na nebesiach“ (Mt 16,17). Evanjeliá prinášajú správu o 2 slávnostných okamihoch, Krste a Premenení, keď bolo počuť hlas Otca, ktorý ho označuje ako „svojho milovaného Syna“. Toto kresťanské vyznanie sa objavuje už v zvolaní pohanského rímskeho stotníka pred Ježišom na kríži: „Tento človek bol naozaj Boží Syn“ (Mk 15,39).

4. Pán *84**

V evanjeliách sa ľudia veľmi často obracajú k Ježišovi, nazývajú ho „Pane“. Tento titul svedčí o úcte a dôvere tých, ktorí sa približujú k Ježišovi a očakávajú od Neho pomoc a uzdravenie. Pri stretnutí so vzkrieseným Ježišom Tomáš hovorí: „Pán môj a Boh môj“ (Jn 20,28).

Kresťanská modlitba je poznačená titulom „Pán“, či je to pri výzve k modlitbe „Pán s vami“, alebo pri jej končení „skrze Ježiša Krista, nášho Pána“.

3. článok

... KTORÝ SA POČAL Z DUCHA SVÄTÉHO, NARODIL SA Z MÁRIE PANNY...

VTELENIE – BOH I ČLOVEK

Podľa toho, ako to vyslovil sv. Ján = „Slovo sa telom stalo...“ (Jn 1,14).

JK prichádza ako Slovo Otca pre ľudí (lebo človek je senzitívny – na otázku, či Boh nemohol uskutočniť spásu človeka ináč).

Vtelenie *86**

Cirkev nazýva „Vtelením“ skutočnosť, že **Boží Syn prijal ľudskú prirodzenosť, aby v nej uskutočnil našu spásu.** (úklon pri recitovaní tohto článku viery)

Pravý Boh a pravý človek *87,89**

Zvláštna udalosť Vtelenia Božieho Syna neznamena, že Ježiš Kristus je sčasti Boh a sčasti človek. Ježiš Kristus **je pravý Boh a pravý človek. Má 2 prirodzenosti.** (obetné dary – kvapka vody do vína)

Preto môže aj trpieť ako človek, nie však ako Boh, a vo chvíli utrpenia hovorí Otcovi ako človek „*Otče nech ma minie tento kalich, ale nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane...*“

Boží Syn pracoval ľudskými rukami, uvažoval ľudskou myslou, rozhodoval ľudskou vôľou, miloval ľudským srdcom. Narodiac sa z PM, naozaj sa stal jedným z nás, vo všetkom nám podobný, **okrem hriechu.**

1. „...Počal sa z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny“

Zvestovaním Márii sa začína čas plnenia prísľubov a príprav na narodenie Vykupiteľa. Na jej otázku „*ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?*“ (Lk 1,34) dostáva odpoveď: „*Duch Svätý zostúpi na teba*“ (Lk 1,35).

Boh Otec na to, aby Synovi-Vykupiteľovi „utvoril telo“, potreboval slobodnú spoluprácu stvorenia. Preto už od večnosti si Boh vyvolil za Matku svojho Syna izraelskú devu, mladú židovku z Nazareta v Galileji, „*pannu, zasnúbenú mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno Panny bolo Mária.*“ (Lk 1,26-27)

Aby sa Mária mohla stať Matkou Vykupiteľa, „dostala od Boha dary, dôstojné takej vznešenej úlohy“. Vo chvíli Zvestovania ju anjel Gabriel pozdravil ako „plnú milosti“ (Lk 1,28). To značí, že Mária bola už od svojho počatia uchránená od dedičného hriechu (pre zásluhu JK).

V šiestom mesiaci poslal Boh anjela Gabriela do galilejského mesta, ktoré sa volá Nazaret, k panne zasnúbenej mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi. A meno panny bolo Mária. Anjel prišiel k nej a povedal: „Zdravas', milosti plná, Pán s tebou.“ Ona sa nad jeho slovami zarazila a rozmýšľala, čo znamená takýto pozdrav. Anjel jej povedal: „Neboj sa, Mária, našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš syna a dáš mu meno Ježiš. On bude veľký a bude sa volať synom Najvyššieho. Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida, naveky bude kralovať nad Jakubovým rodom a jeho kráľovstvu nebude konca.“

Mária povedala anjelovi: „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám?“ Anjel jej odpovedal: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni. A preto aj dieťa bude sa volať svätým, bude to Boží Syn. Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe. Už je v šiestom mesiaci. A hovorili o nej, že je neplodná! LEBO BOHU NIČ NIE JE NEMOŽNÉ.“ Mária povedala: „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova.“ Anjel potom od nej odišiel.

2. „Lebo Bohu nič nie je nemožné.“ *94,98,99**

Hovoríme o nepoškvrnenom počatí = Lurdy – sv. Bernadeta.

Evanjeliové správy chápu panenské počatie ako Boží skutok, ktorý presahuje každé chápanie a akúkoľvek ľudskú možnosť. „*To čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého*“, povedal anjel Jozefovi o Márii. (Mt 1,20).

Proti tomuto sa niekedy namieta, že PS sa zmieňuje o bratoch a sestrách JK a preto nemohla byť pannou. ...Jakub a Jozef, „Ježišovi bratia“ (Mt 13,55), = „iná Mária je ich matkou“ (Mt 28,1). Ide o Ježišových blízkych príbuzných a ich pomenovanie je ako ho poznáme zo SZ.

Mariánske dogmy:

Znenie dogmy	Kedy vznikla?	Slávime ju:	otázka č.
1. Mária je Bohorodička	- r. 431 (Efez)	- 1.január	***95
2. Mária je panna pred i po pôrode	- r.1123.		***94,98,99
3. Nepoškrvené počatie Panny Márie	- 8.12.1854	- 8.december	***96
4. Nanebovzatie Panny Márie	- 1.11.1950	- 15.august	

4. článok
**...TRPEL ZA VLÁDY PONCIA PILÁTA,
BOL UKRIŽOVANÝ, UMREL A BOL POCHOVANÝ...**
Ježiš a Izrael *113-116**

Už od začiatku Ježišovho verejného účinkovania farizeji a Herodesovi prívrženci s kňazmi a zákonníkmi sa dohodli, že Ho zahubia.

Príčinou tohto ich rozhodnutia bolo že:

1. Koná proti Zákonu

- nezachováva sobotu (lebo uzdravoval v tento deň)
- priateli sa s mytníkmi a hriešnikmi (čo Židia nesmeli – obradná čistota)

2. Koná proti chrámu

- vraj ho chce zbúrať („zborte tento chrám a za 3 dni ho postavím“ – Jn 2,19, alebo „nezostane tu kameň na kameni“ – Mt 24,1-2 JK práve naopak, horlí za dom Boží = Jn 2,13-17)

3. Koná proti viere Izraela

- odpúšťanie hriechov (to môže iba Boh - Mk 2,7)

Všetky tieto náboženské zločiny, Zákon stíhal trestom smrti v podobe ukameňovania. Keďže však ho obžalovali u Poncia Piláta, ten nad Ježišom vyniesol rozsudok podľa rímskeho práva, podľa ktorého tí, čo neboli rímski občania boli odsúdení na ukrižovanie. (sv. Pavol mal rímske občianstvo – sťatý mečom)

JK bol súdený, odsúdený, bičovaný, trním korunovaný, niesol kríž, bol ukrižovaný (prerozprávať...)

Ježišova smrť z pohľadu Otca 118-120

Boh hľadal spôsob ako zmieriť ľudstvo so sebou. Keďže človek urazil Boha, sám človek nemohol túto nesmiernu urážku odčiniť. Preto to musel byť sám Boh, ktorý to urobil. Otec preto poslal svojho Syna, aby On ako Boh v ľudskej prirodzenosti smrťou odčinil urážku (bol to SZ spôsob odčinenia hriechov – obetné zviera – preliatie krvi).

Okrem kríža nejestvuje iný rebrík, po ktorom by sa dalo vystúpiť do neba.

JK dáva „svoj život ako výkupné za mnohých“ a tým zmieruje ľudstvo s Ocom. (Mk 10,45)

JK túto obeť **anticipuje** – (vopred naznačuje a uskutočňuje nekrvavým spôsobom).

Pri Poslednej večeri = „Toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás...“ (Lk 22,19)

„Toto je moja krv, ktorá sa vylieva za vás a za všetkých na odpustenie hriechov...“ (Mt 26,28)

Týmto súčasne ustanovuje Eucharistiu, ako pamiatku svojej obety.

Ježiš umrel a bol pochovaný

Piatok večer po západe slnka už začínala *Pascha*, preto už nesmeli byť telá zločincov na kríži. Preto vojaci „polámali nohy prvému aj druhému zločincovi“, ale Ježiš bol už mŕtvy, tak kopijou mu prebodli bok – rana istoty. (Jn 19,31-34)

Pascha (grécky pascha, hebrejsky pe'sach = prešiel) patrí medzi hlavné židovské sviatky. Slávi sa na pamiatku vyslobodenia izraelského národa z egyptského otroctva. Teda už približne 3 500 rokov.

Názov slávnosti pripomína skutočnosť, že Anjel smrti prešiel (hebr. slovo pesach znamená "prešiel") vedľa príbytkov Izraelcov v Egypte, pretože mali veraje ("zárubňu") dvier potreté krvou baránka. Všade, kde toto znamenie nebolo, umrelo všetko prvorozené - z ľudí i zvierat. Sviatky začínajú v deň prvého jarného splnu mesiaca a trvajú 8 dní (vtedy tieto dni pripadli na 15. - 22. nisana).

Slávnosť sa začínala vlastne už 14. nisana podvečer (u Židov dni začínajú západom slnka, nie polnocou ako u nás). Prvý večer sa jedáva pečené jahňa (baranček) alebo kozľa (capko) s nekvaseným chlebom a horkými bylinami (celých 8 dní sa neje iný ako nekvasený chlieb).

Pre nás, kresťanov, sa pamätnou a významnou stala tá pascha, ktorú slávil náš Pán so svojimi učeníkmi tesne pred svojim ukrižovaním. Pri tejto svojej poslednej paschálnej večeri Ježiš Kristus totiž ustanovil sviatosť Eucharistie, ktorá mala jeho učeníkom, aj nám, trvalo pripomínať ("...toto robte na moju pamiatku" - Lk 22,19).

Ježiša pochovali jeho tajní učeníci – Jozef z Arimatey a Nikodém.

Nebolo času na dlhú prípravu tela na pohreb, preto vzali Ježišovo telo a zavinuli ho do plátna s voňavými olejmi.

5. článok

...ZOSTÚPIL K ZOSNULÝM, TRETIEHO DŇA VSTAL ZMŔTVÝCH...

Ježiš zostúpil k zosnulým *125**

Miesto pobytu mŕtvych, kam mŕtvy Kristus zostúpil, nazýva PS „podsvetím“, „Šeolom“, lebo tí, čo sa tam nachádzajú, sú zbavení nazerania na Boha. Je to stav všetkých ľudí (spravodlivých i zlých), ktorí zomreli pred Kristom.

Nie je to stav zatratenia ako v pekle, lebo to začalo existovať až po tom, čo JK zostúpil k zosnulým.

Ježiš tam spravodlivých oslobodil a otvoril im brány neba. Tak konečne dosiahli nebo – videnie Boha. Pre ostatných (zlých) sa podsvetie stalo peklom.

Zmŕtvychvstanie *126**

Je to vrcholná a podstatná pravda našej viery = 1 Kor 15,12-20

Ak sa hlása, že Kristus bol vzkriesený z mŕtvych, akože niektorí z vás hovoria, že zmŕtvychvstania niet? Ved' ak niet zmŕtvychvstania, nebol ani Kristus vzkriesený. Ale ak nebol Kristus vzkriesený, potom je márne naše hlásanie a márna je aj vaša viera. A potom sa zistí, že sme falošnými Božími svedkami, lebo sme svedčili proti Bohu, že vzkriesil Krista, ktorého nevzkriesil, ak mŕtvi naozaj nevstávajú. Lebo ak mŕtvi nevstávajú, nevstal ani Kristus. A keď Kristus nevstal, vaša viera je márna a ešte stále ste vo svojich hriechoch. Potom aj tí, čo zosnuli v Kristovi, sú stratení. Ale Kristus vstal z mŕtvych, prvotina zosnulých.

Pravda o zmŕtvychvstaní *127**

Hovorí o tom prázdny hrob, ženy, ktoré boli pri hrobe a stretli sa s Ježišom, potom sa zjavil Petrovi a aj ostatným apoštolom za zatvorenými dverami.

Apoštoli si nemohli zmŕtvychvstanie vymyslieť, lebo boli úplne sklúčení a vystrašení z jeho smrti – báli sa židov, preto sú za zatvorenými dverami. Preto neuverili ani ženám, ktoré sa vrátili od Hrobu a „*ich slová sa zdali ako blúznenie*“ (Lk 24,11).

Všetky ich sny sa rozplynuli – Peter sa dokonca vracia k rybolovu. (Jn 21,3nn)

Keď sa Ježiš na veľkonočnú nedeľu zjaví jedenástim, „*vyčíta im neveru a tvrdosť srdca, že neuverili tým, čo Ho videli vzkrieseného*“ (Mk 16,14).

Tomáš dokonca tvrdí, že neuverí, kým neuvidí...

Aký je zmysel zmŕtvychvstania? *131**

- Zmŕtvychvstanie je vrcholom vtelenia.
- Zmŕtvychvstanie potvrdzuje Kristovo božstvo, aj všetko čo učil a konal.
- Zmŕtvychvstanie JK je pôvodom nášho ospravodlivenia a nášho vzkriesenia.

6. článok

...VYSTÚPIL NA NEBESIA, SEDÍ PO PRAVICI BOHA OTCA VŠEMOHÚCEHO...

Po zmŕtvychvstaní sa 40 dní zjavoval apoštolom a ostatným učeníkom vo svojom oslávenom tele s výzorom obvyčajnej ľudskej prirodzenosti.

Nanebovstúpenie Pána *132**

Potom zhromaždil apoštolov, dáva im posledné príkazy a vystupuje na nebesia. (Mt 28,16-20)

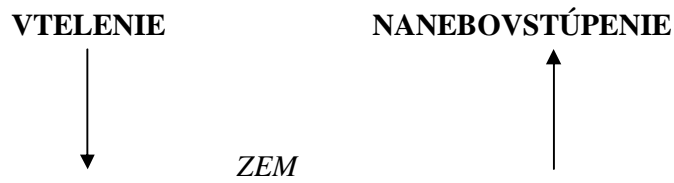
Jedenásti učenici odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali. Ježiš pristúpil k nim a povedal im: „Daná mi je všetka moc na nebi i na zemi. Choďte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Ducha Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“

Kristus sedí po pravici Otca

Pravicou Otca rozumieme slávu a veľbu Božstva, v ktorej je ten, čo jestvuje ako Boží Syn, prišiel na zem ako Vykupiteľ a teraz je Kráľom.

Počnúc týmto okamihom sa apoštoli stali svedkami „Kráľovstva, ktorému nebude konca“.

Posledné Ježišovo zjavenie sa končí nezvratným vstupom Jeho človečenstva do Božej slávy, ktorú symbolizuje oblak a nebo, kde odvtedy sedí po Božej pravici.

Táto posledná etapa (nanebovstúpenie) zostáva tesne spätá s prvou, to znamená so zostúpením z neba, ktoré sa uskutočnilo vo Vtelení.

7. článok

...ODTIAĽ PRÍDE SÚDIŤ ŽIVÝCH I MŔTVYCH...

Čo sa uskutoční pri Pánovom príchode v sláve? *134**

Pri parúzii (druhý príchod Krista) sa uskutoční konečné Božie víťazstvo nad zlom a posledný súd.

Čas druhého príchodu

Ježiš neoznámil tento čas: „Ale o tom dni a tej hodine nevie nik, ani anjeli v nebi, ani Syn, iba Otec.“ (Mk 13,32) Boli už mnohé sekty, ktoré predpovedali čas konca sveta – neúspešne.

Posledný súd *135**

Keď na konci časov príde oslávený Kristus súdiť živých a mŕtvych, zjaví tajné náklonnosti srdca a každého človeka odmení podľa jeho skutkov a podľa toho, ako prijal alebo odmietol milosť.

Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov. (Mt 16,27)

Cieľom druhého príchodu je vzkriesenie z mŕtvych a spravodlivá odplata. (Mt 25,31-46)

??? OTÁZKY ???

3. a) **Verím v Ježiša Krista, nášho Pána.**
Ježiš, Kristus, Jediný Boží Syn, Pán
- b) **Ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie Panny**
Vtelenie, Počatie z DS, Pravý Boh a človek, Mariánske dogmy
- c) **Trpel za vlády Poncia Piláta, bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný**
Ježiš a Izrael, Smrť JK z pohľadu Otca, Umrel a bol pochovaný.
- d) **Zostúpil k zosnulým, tretieho dňa vstal zmŕtvych**
Zostúpil k zosnulým, Zmŕtvychvstanie, Pravda o ňom, Zmysel zmŕtvychvstania
- e) **Vystúpil na nebesia, sedí po pravici Boha Otca všemohúceho**
Nanebovstúpenie Pána, Pravica Otca
- f) **Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych**
Parúzia, Čas, Posledný súd